

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія видовищних мистецтв

Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність ДЗ «Менеджмент»

Галузь знань Д «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри
управління соціокультурною
діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія видовищних мистецтв
Рівень вищої освіти	Перший (Бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Качмар Олександра Василівна, доктор філософських наук, професор кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту, професор
Контактний телефон викладача	+380678829592
E-mail викладача	oleksandra.kachmar@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	номативний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна присвячена вивченню та аналізу мистецько-видовищних форм, вивчаємо смислові ознаки культури від античності до постмодерну, пропонована класифікація будується на принципах загальноісторичної динаміки візуальних модифікацій означених форм в умовах предметно-просторового середовища, сценічні форми , екранні форми, тілесність як соціокультурний прояв людського тіла, який під впливом різноманітних факторів може змінювати свої функції.	
Метою вивчення навчальної дисципліни є характеристика видовищних мистецьких форм та наукового доробку світових і українських вчених, присвячених їх вивченню. Основними цілями вивчення дисципліни є ознайомлення з видами видовищних мистецьких форм та їх науковим осмисленням, історія видовищних мистецтв від античних часів до сучасних форм: мистецько-видовищні форми XX ст.: акція, хепенінг, перформанс, опера, мюзикл, цирк. музичний відеокліп, відеогра. Видовищність виявляється сьогодні у тотальній театралізації самого життя, у зростанні експресивно-динамічній складовій мистецьких форм, що набувають мистецько-видовищних рис	
4. Загальні та фахові компетентності.	

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК. 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК. 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК.10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК. 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК. 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

СК. 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК. 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК. 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК. 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК.14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

ПРН. 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН. 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН. 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН. 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН. 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН. 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН. 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН. 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

5. Організація навчання навчальної дисципліни

Обсяг курсу 180 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	30 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36 год
самостійна робота	114 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2 семестр	D3 «Менеджмент»	1 рік	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	самост.роб.
Тема 1. Мистецтво -вид людської діяльності	2	2	10
Тема 2. Походження та становлення видовищ	2	2	10
Тема 3. Виникнення видовищ у епохах європейської історії	2	2	10
Тема 4. Мистецтво карнавалів	2	2	10
Тема 5. Видовищні види мистецтва епохи Відродження	2	2	10
Тема 6. Видовищні види мистецтва Новітнього часу	2	4	14
Тема 7. Видовищні види мистецтва ХХ ст.	2	2	10
Тема 8. Музичні спектаклі: опера, оперета	2	2	10
Тема 9. Балет як вища форма хореографії	2	2	20
Тема 10. Мюзикл, кабаре, шоу-програма, цирк			
Тема 11. Сучасний стріт-арт.	2	2	10
Тема 12. Екранні мистецькі форми	2	2	10
Тема 13. Авангардне мистецтво. Перфоменс.	2	4	10
Тема 14. Циркове мистецтво	2	2	10
Тема 15. Театральне мистецтво, види театральних спектаклів	2	4	10
ЗАГ:	30	36	114

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS. Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Дуже добре (В) – від 81 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при
-----------------------------------	---

	цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань. Добре (C) – від 71 до 79 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань. Задовільно (D) – від 61 до 69 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань. Задовільно (E) – від 51 до 59 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань. Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 49 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-49% письмових завдань. Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань. Екзамен. максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену (50 балів) та оцінки за практичні заняття (40 балів).
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота складається із трьох теоретичних та одного практичного завдання.
Практичні заняття	Робота на практичному занятті оцінюється за 100-бальною шкалою в залежності від повноти відповіді студента.
Умови допуску до підсумкового контролю	Для отримання допуску до підсумкового контролю студентові необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	Робота виконана на певну тему обсягом не більше 4 сторінок
Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-

	дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі)
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, та інші, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: Edera Ukrainian Culture: Understanding the Country and its People Prometheus Культура та політика: багатозначність (взаємозв'язків
8. Рекомендована література	

1. Абрамович О., Ліпатов К. Сценічне та екранне мистецтво: форми інтеграції в сучасному соціокультурному середовищі. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2023. № 32. С.155-162.
 2. Arkhasa Nikko Mazlan, Chamil et al. Discovery the intersection of performing arts in cultural tourism: a scoping review / Arkhasa Nikko Mazlan, Chamil et al. Discover Sustainability. 2025. Vol. 6, Art. 14. P. Springer Nature Link
 3. Gulkhara A., Farzaliyeva E. Theatre as a reflection of social change: how dramatic arts capture cultural shifts and historical transformations . Acta Globalis Humanitatis et Linguarum, 2025.Vol. 2, No. 1. egarp.lt
 4. Gupta V., Rampal T., Naaz S. Evolution of performing arts centers: a historical and contemporary analysis / V. Gupta, T. Rampal, S. Naaz // ShodhKosh: Journal of Visual and Performing Arts. 2024. Vol. (вип.) 5. С. 62-75.granthaalayahpublication.org
 5. Гринишина М. Феноменологія «Украденого щастя» на кону Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, 2025. № 36.С. С. 254-261. nv.knutkt.edu.ua
 6. Іванова-Гололобова Д. Впізнаваність кольорів, тотожність силуету — спільний патерн зовнішнього вигляду народного лялькового героя Європи Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. № 36. С. nv.knutkt.edu.ua
 7. Korobko M. Theater as a cultural institute Ukrainian Cultural Studies. 2025. Vol. 1(16). С.56-60. ucs.knu.ua
 8. Миленька Г. Семіотика театру у теоретичних дослідженнях Умберто Еко Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 2025. № 8(2). С. 108-119.artonscene.knukim.edu.ua
 - 9.Nyiramukama D. K. The evolution of performance art: from Dada to today . ROJournals, 2025. P.32-36.rojournals.org
 10. Романчишин В. Безбар'єрність та інклюзивність українських театрів: соціокультурний аспект . Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, 2025. № 36. С.25-29. nv.knutkt.edu.ua
 11. Станіславська К. І. Видовищні форми у сучасній культурі Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, 2021 (актуалізовано публікаціями в серії досліджень 2020-2025). С. 85-92.tnv.knutkt.edu.ua
 - 13.Театральні паралелі Вірського та Лифаря / Лягущенко А. Паралелі театральної діяльності Павла Вірського та Сержа Лифаря . Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, 2025. № 36. С. 180-190.
- Допоміжна:
1. Боді-арт як форма мистецтва: історія у фотографіях <https://liza.ua/uk/lifestyle/self-development/bodi-art-kak-forma-iskusstva-istoriya-v-fotografiyah>
 2. Вишеславський Г. Гепенінг і його місце на мапі термінологічної системи акціонізму. Мистецтвознавство України. 2018. №18. С.23-31
 3. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Науково-популярне видання. Серія «Мистецтво і культура». Загальна редакція Стівена Фарінга. Харків, 2021. 576 с.
 4. Chang T.C. Writing on the Wall: Street Art in Graffiti-free Singapore / T.C. Chang // International Journal of Urban and Regional Research. 2019. Vol. 43(6). – P. 1046-1063. <https://doi.org/10.1111/1468-2427.12653>
 5. Гаврилюк Б. Український мурал-арт у контексті світового мистецтва . Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2018. Вип. 37. С. 241-254.
 6. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Науково-популярне видання. Серія «Мистецтво і культура» .Харків. Vivat. 2021. 576с.
 7. Малоока Л. В. Театралізоване масове свято як соціокультурний чинник

націотворення Мистецтвознавство. 2022. № 6. С. 67–74.

8. Провотар Н. Вуличне мистецтво у міському просторі: розміщення та сприйняття у містах України. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія». 2021. Вип. 55. С. 216-231. <https://doi.org/10.26565/2410-7360-2021-55-16>

9. Публічна лекція Марини Абрамович на тему «Тіло художника. Публіка як тіло». URL; http://pinchukartcentre.org/ua/photo_and_video/video/31601/31803.

10. Станіславська К.І. Мистецькі форми сучасної видовищної культури: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Стилос». 2020. 208 с.

11. Чайка І.Ю. Особливості ігрових проявів у життєдіяльності сучасного суспільства Грані. 2020. №2 (70) . С.139-149.

12. Чепелик О. В. Взаємодія архітектурних просторів, сучасного мистецтва та новітніх технологій , або Мультимедійна утопія. Київ: Хімджест, 2019. 272 с.

13. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів досьогодення .Vivat. 2019. <https://vitatv.com.ua/kultura/emotsiyi-dlya-peremohy-u-nedilyu-teatr>

https://studwood.net/572846/kulturologiya/evolyutsiya_masovih_vidovisch

14. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL:www.zakon.rada.gov.ua.

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://cutt.ly/QeXSxE0n>

2. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/omcveh>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники). <http://www.nbuv.gov.ua/portal>

2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua>

3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. <http://lib.pnu.edu.ua/>

4. Онлайн-платформа для навчання EdEra: <https://study.ed-era.com/uk>

Викладач

проф. Качмар Олександра Василівна